

Vår dato: 22. juni 2016
Emnekode.: EHAV-6314
Vår ref.: 201606250-2
Saksbeh.: Anne-Therese Korsmoe
Telefon: 55 56 89 52
E-post: Anne-Therese.Korsmoe@bergen.kommune.no
Deres ref.:

Cowi AS
postboks 2422 Solheimsviken
5824 BERGEN

Vedtak - Tillatelse - Søknad om tildekking av forurenset sjøbunn - Prosjekt: Renere Puddefjord, Bergen kommune, Etat for utbyggingsavtaler

Vi viser til søknad mottatt hertil den 11.02.2016 vedrørende ovennevnte tiltak.

Tiltakshaver

Bergen kommune, v/ Etat for utbyggingsavtaler

Ansvarlig søker

Cowi AS

Eiendom/område

Indre Puddefjorden, Bergen kommune.

Beskrivelse av saken

På vegne av Bergen kommune og prosjektet "Renere Puddefjord", søkes det om tillatelse til tildekking av ca. 440 000m² forurenset sjøbunn i tiltaksområde Indre Puddefjord. Gjennomsnittlig tildekkingstykkelse vil være ca. 50 cm. I områder som er særlig utsatt for propellstrøm vil det bli lagt ut grovere masser, betongmadrasser eller lignende erosjonssikring. Tykkelsen på erosjonssikring vil variere mellom 10-60 cm. Mudring før tildekking vil være aktuelt i mindre områder med høy forurensningsgrad eller der det vil være nødvendig for å opprettholde tilstrekkelig seilingsdyp. Den omsøkte tildekking med rene steinmasser har som mål å bidra til å redusere spredning av forurensning fra forurenset sjøbunn med 80 %. Tiltaket planlegges gjennomført i perioden august 2016 til august 2017. Tildekkingen skal gjennomføres ved bruk av lekter. Se vedlagt kartutsnitt for oversikt over tiltaksområdet.

Det kommer frem av mottatt søknad at tildekkingen ikke vil føre til bruksendring av sjøområdet i Indre Puddefjord.

Bergen og Omland Havnevesen (BOH) har bidratt økonomisk til prosjekt "Renere Puddefjord" og har derfor forelagt Kystverket spørsmålet om BOHs habilitet vil være svekket i forbindelse med behandling av denne søknad. Kystverket uttaler at det ikke foreligger grunnlag for at BOH ikke kan behandle saken. BOH legger dermed til grunn at behandlingen av søknaden er i tråd med forvaltningslovens habilitetskrav, jf lov av 10.02.67 (fvl) kap. 2.

Aktuelle bestemmelser

Tiltaket berører både kommunens sjøområde samt område i sjø registrert som hovedled, hvor det i utgangspunktet er Kystverket som er rette myndighet, jf havne- og farvannsloven § 7 annet ledd. Leden ligger imidlertid innenfor havneområdet til Bergen havn og kommunen har forvaltningsansvar og myndighet her, jf forskrift om farleder (FOR-200912-17-1656) § 3 annet ledd.

Tiltaket faller inn under havne- og farvannsloven (hfl.) av 17.04.09 nr. 19 § 27 første ledd, som lyder:

"Bygging, graving, utfylling og andre tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde, krever tillatelse av kommunen hvor tiltaket skal settes i verk. Som tiltak regnes bl.a. fortøyningsinstallasjoner, kaier, brygger, broer, luftspenn, utdypning, dumping, akvakulturanlegg, opplag av fartøy, lyskilder, kabler og rør. Kommunen kan ikke gi tillatelse til tiltak som vil stride mot bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her".

Kommunens myndighet til å fatte vedtak i slike saker er delegert til Bergen og Omland havnevesen iht. § 10, 1. ledd.

Vurdering

I vurderingen av om tillatelse skal gis, skal det legges vekt på havne- og farvannslovens formål som fremgår av § 1:

"Loven skal legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer".

Bergen kommune v/Etat for byggesak og private planer har opplyst at omsøkt tiltak ikke er avhengig av dispensasjon fra gjeldende planer og således ikke søknadspliktig etter plan og bygningsloven. Bergen og Omland havnevesen kan dermed fatte vedtak i saken.

Det er ikke registrert fiskeriinteresser i det omsøkte området, søknaden har derfor ikke vært på høring hos Fiskeridirektoratet.

Tiltaket gjelder tildekking av forurenset sjøbunn i store deler av Indre Puddefjord. Sjøområdet for omsøkt tiltak er preget av mye trafikk, blant annet cruise, cargo og rutetrafikk i forbindelse med havnevirksomheten til BOH, men også generell småbåttrafikk ellers i sjøområdet. Det eksisterer også flere småbåtanlegg og flere private næringskaier i området for omsøkt tiltak.

BOH understreker viktigheten av at seilingsdybder ved BOH's kaier og tilstøtende områder opprettholdes slik at dagens bruk av sjøområdet ikke begrenses eller endres. Delområde 4 skal ha de minimumsdybder som vist av stemplet kartutsnitt. Etter gjennomført tiltak må ansvarlig søker/tiltakshaver kunne fremlegge kartdata som bekrefter at nødvendige seilingsdybder er opprettholdt. Denne dataen må så gjennomgås og kontrolleres i samarbeid BOH. Vi gjør også oppmerksom på at andre brukere og eiere av sjøområdet må ivaretas og tas hensyn til, da spesielt med tanke på at seilingsdybde opprettholdes ved private næringskaier og eksisterende småbåtanlegg.

Det er registrert ulike kabler og installasjoner på sjøbunn i området for omsøkt tiltak. Det kommer frem av søknaden at aktuelle eiere er kontaktet og informert om planlagt tiltak og at

det skal tas hensyn til installasjonene under gjennomføringen av tiltaket. BOH legger dermed til grunn at tildekkingen ikke kommer i konflikt med eksisterende tiltak i sjø.

Tiltaket må ellers gjennomføres som beskrevet i søknaden, samt i dialog med BOH, eiere av småbåtanlegg og næringskaier, grunneiere i området for omsøkt tiltak, samt eventuelt andre berørte parter.

Etter en vurdering i henhold til formålet med loven er Bergen og Omland havnevesen kommet til at tiltaket ikke vil komme i konflikt med alminnelig ferdsel eller sikkerhet til sjøs og kan tillates etter havne- og farvannsloven § 27 første ledd.

Vedtak

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 27 første ledd har Bergen og Omland havnevesen fattet følgende vedtak:

Det gis tillatelse til tildekking av ca. 440 000m² forurenset sjøbunn i område Indre Puddefjord, Bergen kommune, med utførelse som beskrevet i mottatt søknad. Tiltaket eller bruken av dette må ikke hindre tilflott til eller annen utnyttelse av naboeiendommer.

Det presiseres at saken er behandlet utelukkende under hensyn til reglene i havne- og farvannsloven, og ikke annet regelverk. Hensynet til naboeiendommer er ikke vurdert da dette reguleres av plan- og bygningsloven som forvaltes av kommunen. Det er søkerens ansvar å avklare om tiltaket er søknadspliktig etter andre regelverk. Det kan for eksempel kreves tillatelse til tiltaket etter plan- og bygningsloven, forurensingsloven, kulturminneloven etc. Dette må søker selv avklare med vedkommende myndighet.

Søker er selv ansvarlig for å innhente nødvendig samtykke fra grunneiere og andre rettighetshavere. Privatrettslige tvister mellom partene avgjøres enten gjennom avtale eller på andre måter, for eksempel av domstolene.

Vilkår

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

"§ 26 Alminnelige krav til tiltak

Tiltak som krever tillatelse etter dette kapittelet, skal planlegges, gjennomføres, drives og vedlikeholdes slik at hensynet til god fremkommelighet og trygg ferdsel i farvannet samt hensynet til liv og helse, miljø og materielle verdier, blir ivaretatt på en forsvarlig måte.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til planlegging, gjennomføring, drift og vedlikehold av tiltak.

Departementet kan i forskrift gi regler om minste tillatte avstand i høyde, bredde eller dybde for tiltak som kan innskrenke farledene".

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 29 gjelder i tillegg følgende standardvilkår så langt de passer:

Utfylling:

1. Arbeidet skal utføres som beskrevet i søknaden og som vist på fremlagte kartutsnitt og tegninger.

2. Det må ikke foretas endringer uten at dette på forhånd er godkjent av havnevesenet.

Begrunnelse til punkt 1 og 2:

Endringer på anlegget kan gi en annen virkning på farvannet, og dette har ikke vært vurdert i forbindelse med tillatelsen.

3. Utfyllingen må ha tilstrekkelig solid utførelse.

Begrunnelse:

Vilkåret er satt ut fra sikkerhetsmessige hensyn.

4. Utfyllingen må utføres slik at det ikke hindrer eller skader annen sjøveis trafikk.

Begrunnelse:

Vilkåret er satt ut fra ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

5. Det må dokumenteres at fyllingen legges på stabil grunn.

Begrunnelse:

For å hindre utglidning av masser og eventuelt oppgrunning utenfor.

6. Fyllingsskråningen må plastres med tilstrekkelig stor stein for å forhindre utvasking av masser, og murene over lavvann må fremstå med jevn overflate og pent utseende.

Begrunnelse:

Ivareta sikkerhet og estetikk.

7. Det må til enhver tid sørges for forsvarlig vedlikehold.

Begrunnelse:

Vilkåret er satt ut fra sikkerhetsmessige hensyn.

- 8. Tillatelsen gis uten ansvar med hensyn til nabo- og eiendomsforhold. Søkeren er selv ansvarlig for å innhente nødvendig samtykke fra grunneiere og andre rettighets-havere. Havnevesenet har intet ansvar for å påse at dette vilkår er oppfylt. Tvister om oppfyllelsen av vilkåret avgjøres av domstolene.**

Begrunnelse:

En tillatelse etter havneloven vil ha rettsvirkninger etter sitt innhold så langt dette er innenfor de rammer loven setter. Havneloven regulerer ikke nabo- og eiendomsforhold, og har ingen betydning for disse.

9. Eventuelt erstatningsansvar som følge av tiltaket påhviler søkeren.

Begrunnelse:

Dette vilkåret er satt for at havnevesenet ikke skal bli ansvarlig for tiltak der nytten ligger hos andre.

10. Av hensyn til sjøkartenes ajourhold og kunngjøring i "Etterretning for sjøfarende" ber vi om at underretning, vedlagt kart der arbeidet er nøyaktig inntegnet, sendes til **Statens**

kartverk Sjø, Postboks 60, 4001 Stavanger, så snart arbeidet er utført. Gjenpart av underretningen med referanse til dette vedtaket sendes til Bergen og Omland Havnevesen.

Begrunnelse:

Vilkåret er satt ut fra ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn for de sjøfarende, og for ajourhold og oppdatering av sjøkartene.

Mudring:

1. Mudringen må utføres på en slik måte at det ikke oppstår fare for utglidninger av strandmasser, eventuelle kaianlegg eller lignende.

Begrunnelse:

Vilkåret er satt ut fra et sikkerhetsmessig hensyn.

2. Den som utfører mudringen er ansvarlig for alle skader og ulemper som måtte oppstå i forbindelse med tiltaket.

Begrunnelse:

Vilkåret er satt for at Bergen og Omland havnevesen ikke skal kunne bli holdt ansvarlig for tiltak der nytten ligger hos andre.

3. Mudringen må ikke hindre den alminnelige sjøverts ferdsel i området. I den grad det anses nødvendig, må mudringsområdet merkes forsvarlig i arbeidsperioden.

Begrunnelse:

Vilkåret er satt ut fra et sikkerhetsmessig hensyn.

4. Mudring må ikke foregå dersom det står fiskemerder i nærheten eller det pågår låssetting av fisk. Mudringen må stoppes dersom det oppstår konflikt med pågående fiske.

Begrunnelse:

Vilkåret er satt for å ivareta eventuelle fiskeriinteresser i området.

5. **Søkeren er selv ansvarlig for å innhente samtykke fra grunneiere og andre rettighetshavere. Bergen og Omland havnevesen har intet ansvar for å påse at dette vilkåret er oppfylt. Tvister om oppfyllelsen av vilkåret avgjøres av domstolene.**

Begrunnelse:

En tillatelse etter havne- og farvannsloven vil ha rettsvirkninger etter sitt innhold så langt dette er innenfor de rammer loven setter. Havne- og farvannsloven regulerer ikke nabo- og eiendomsforhold, og har ingen betydning for disse.

6. Eventuelt erstatningsansvar som følger av tiltaket påhviler søkeren.

Begrunnelse:

Vilkåret er satt for at Bergen og Omland havnevesen ikke skal kunne bli holdt ansvarlig for tiltak der nytten ligger hos andre.

7. Av hensyn til sjøkartenes ajourhold og kunngjøring i ”Etterretning for sjøfarende”, ber vi om at underretning, vedlagt kart der arbeidet er nøyaktig inntegnet, sendes til **Statens kartverk Sjø**, Postboks 60, 4001 Stavanger, så snart arbeidet er utført. Gjenpart med referanse til dette vedtaket sendes til Bergen og Omland havnevesen.

Begrunnelse:

Dette vilkåret er satt for ajourhold og oppdatering av sjøkartene.

8. Det må sørges for at muddermassene blir levert til godkjent deponi eller dumpet på anvist dumpeplass og fordelt slik at det oppstår minst mulig dybdeforringelse. Dumpingen må ikke være til hinder for den alminnelige ferdsel på sjøen.

Begrunnelse:

Vilkåret er satt for å ivareta en maksimal utnyttelse av dumpeområdet, samt av ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

Bortfall av tillatelse

Iht. hfl. § 31 faller tillatelsen bort hvis arbeidet med tiltaket ikke er satt i gang senest tre år etter at tillatelsen ble gitt. Det samme gjelder hvis arbeidet med tiltaket blir innstilt i mer enn to år. Tillatelsen kan forlenges én gang med inntil tre år.

Klage

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages etter reglene i forvaltningsloven av den som er part i saken og av andre med rettslig klageinteresse, jfr. Forvaltningsloven av 10. februar 1967 § 28, 1.ledd, 1.setning. Klagefristen er i utgangspunktet tre - 3 - uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet fram til vedkommende, jfr. fvl. § 29. Kystverkets hovedkontor er klageinstans, jfr. hfl. § 12, men klagen skal sendes til Bergen og Omland Havnevesen.

Selv om søker eller andre har klagerett kan vedtaket vanligvis gjennomføres før klagen er avgjort. Det er imidlertid adgang til å søke om at iverksetting blir utsatt. Dersom slik søknad kommer fra søker eller andre parter vil utsettelse bli vurdert. Dette betyr at eventuelle arbeider som er satt i gang eller skal settes i gang kan måtte stoppe.

Nærmere opplysninger om retten til å klage over forvaltningsvedtak finnes i vedlagte skjema. Spørsmål angående en eventuell klage kan også rettes til oss.

Med hilsen

BERGEN OG OMLAND HAVNEVESEN

Anne-Therese Korsmo - juridisk rådgiver

Nils Møllerup - avdelingsleder Havnedrift

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til: Bergen kommune v/Etat for utbyggingsavtaler, postboks 7700, 5020 BERGEN